

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.07.2014
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2014
Avaldamismärge:	RT I, 14.03.2014, 48

Kemikaaliseadus¹

Vastu võetud 06.05.1998

[RT I 1998, 47, 697](#)

jõustumine 07.06.1998

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
28.04.1999	RT I 1999, 45, 512	28.05.1999
05.06.2002	RT I 2002, 53, 336	01.07.2002
19.06.2002	RT I 2002, 61, 375	01.08.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002
12.02.2003	RT I 2003, 23, 144	01.04.2003
11.06.2003	RT I 2003, 51, 352	01.09.2003
12.11.2003	RT I 2003, 75, 499	13.12.2003
17.12.2003	RT I 2003, 88, 591	01.01.2004
12.05.2004	RT I 2004, 45, 315	27.05.2004
13.10.2004	RT I 2004, 75, 521	19.11.2004, osaliselt 01.05.2006
16.12.2004	RT I 2004, 89, 612	31.12.2004
31.05.2006	RT I 2006, 28, 209	30.06.2006
07.12.2006	RT I 2006, 58, 439	01.01.2007
22.11.2007	RT I 2007, 66, 408	01.01.2008
29.01.2009	RT I 2009, 12, 74	27.02.2009, osaliselt 01.06.2009 ja 01.10.2009
15.06.2009	RT I 2009, 39, 262	24.07.2009
30.09.2009	RT I 2009, 49, 331	01.01.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
05.05.2010	RT I 2010, 24, 115	01.09.2010
20.05.2010	RT I 2010, 31, 158	01.10.2010
16.06.2010	RT I 2010, 43, 254	17.07.2010
15.12.2010	RT I, 30.12.2010, 1	01.01.2011
08.12.2011	RT I, 29.12.2011, 1	01.01.2012
27.03.2013	RT I, 17.04.2013, 1	27.04.2013
24.04.2013	RT I, 16.05.2013, 1	01.06.2013
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus annab õigusliku aluse kemikaali käitlemise korraldamiseks, kemikaali käitlemisega seotud majandustegevuse piiramiseks ning riikliku järelevalve korraldamiseks käesolevas seaduses ja Euroopa Liidu asjakohastes määrustes sätestatud nõuete täitmise üle eesmärgiga kaitsta inimeste tervist, keskkonda ja vara ning tagada kaupade vaba liikumine.

[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

(1¹) Ainete ja segude tootmisele, turuleviimisele ja kasutamisele nii aina kui ka segu või toote koostisosana on esitatud nõuded ja tingimused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/1993, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/1994 ning samuti nõukogu direktiiv 1976/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 1991/155/EMÜ, 1993/67/EMÜ, 1993/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1–850) (edaspidi *REACH-määrus*).

[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

(1²) Käesolevat seadust kohaldatakse ainetele, segudele, neid sisaldavatele toodetele ja nende käitlemisele Euroopa Liidu määrustega reguleerimata osas.

[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

(2) Käesoleva seaduse sätteid kohaldatakse ka muu seadusega reguleeritud kemikaali käitlemise valdkondades niivõrd, kuivõrd need ei ole reguleeritud muu seadusega.

(2¹) Nõuded kemikaali käitlemise seadme valmistamisele, kasutamisele ja tehnilisele kontrollile tulenevad surveseadme ohutuse seadusest, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

(3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

[RT I 2003, 23, 144- jõust. 01.04.2003]

§ 2. Terminid

[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

(1) Käesolevas seaduses kasutatakse termineid Euroopa Liidu asjakohaste määruste tähenduses, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

(2) Käesolevas seaduses käsitatakse kemikaalina ainet või segu REACH-määruse tähenduses.

[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

(3) [Kehtetu -RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

§ 3. Kemikaali identifitseerimine

[Kehtetu -RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

§ 4. Kemikaali käitlemine

Kemikaali käitlemine on kemikaali valmistamine, töötlemine, pakendamine, hoidmine, vedamine, turustamine, kasutamine ja kemikaaliga seonduv muu tegevus.

[RT I 2004, 75, 521- jõust. 19.11.2004]

§ 4¹. Kemikaali turustamine

(1) Kemikaali turustamine on tegevus, millega kemikaal tehakse tasu eest või tasuta kättesaadavaks kas levitamiseks või kasutusele võtmiseks kolmandate isikute poolt. Kemikaali turustamiseks loetakse ka kemikaali importi Euroopa Liidu territooriumile.

(2) Kemikaali turustamise eest vastutav isik on kemikaali tarnija REACH-määruse tähenduses.

[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

(3) Kemikaali turustamise eest vastutav isik tohib kemikaali turustada, kui:

- 1) kemikaali ohtlikud omadused on kindlaks määratud;
- 2) on hinnatud kemikaali kasutamisest tulenev risk tervisele, keskkonnale või varale;
- 3) kemikaal on identifitseeritud, klassifitseeritud, pakendatud ja märgistatud;

4) on järgitud teavitamise ning muid käesolevast seadusest ja asjakohastest Euroopa Liidu õigusaktidest tulenevaid nõudeid.

(4) Ohtlike kemikaalide identifitseerimise, klassifitseerimise, pakendamise ja märgistamise nõuded ning kord kehtestatakse [valdkonna eest vastutava ministrimäärusega](#).

(4¹) Ohtlike kemikaale klassifitseeritakse, märgistatakse ja pakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1–1355) (edaspidi *CLP-määrus*), või käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud valdkonna eest vastutava ministri määruse kohaselt.
[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(5) Turustatavad detergendid peavad vastama Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruse 648/2004/EÜ detergendi kohta (ELT L 104, 08.04.2004, lk 1–35) nõuetele. Detergendi turustamiseks määruse kohaselt erandit taotlev isik peab enne asjakohase taotluse esitamist tasuma riigilõivu riigilõivuseaduses kehtestatud määra järgi.
[RT I 2006, 28, 209- jõust. 30.06.2006]

§ 5. Ohtlik kemikaal

(1) Ohtlik on kemikaal, mis oma omaduste tõttu võib kahjustada tervist, keskkonda või vara.

(2) [Kehtetu -RT I 2004, 75, 521- jõust. 19.11.2004]

(3) Kemikaali ohtlikkuse alammäär on kemikaali kogus, millest alates see kemikaal võib kahjustada tervist, keskkonda või vara.

(4) Ohtliku kemikaali künniskogus on kemikaali kogus, millest alates see kemikaal ruumiliselt piiritletud alal võib käitlemisel põhjustada inimese tervisekahjustuse, surma või muu raske tagajärjega suurõnnetuse.

(5) Ohtlike kemikaalide arvestuse kord kehtestatakse [valdkonna eest vastutava ministrimäärusega](#).
[RT I 2004, 75, 521- jõust. 19.11.2004]

§ 6. Ohtlik ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte

(1) Käitis, kus kemikaale käideldakse ohtlikkuse alammäärast suuremas koguses, on käesoleva seaduse tähenduses ohtlik ettevõtte.
[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(2) [Kehtetu -RT I 2003, 23, 144- jõust. 01.04.2003]

(3) Käitis, kus kemikaale käideldakse künniskogusest suuremas koguses, on käesoleva seaduse tähenduses suurõnnetuse ohuga ettevõtte.
[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(4) Suurõnnetuse ohuga ettevõtted jagunevad ohtlikkuse suurenemise alusel B- ja A-kategooria ettevõteteks, lähtudes ettevõttes käideldavale kemikaalile kehtestatud künniskogusest.
[RT I 2003, 23, 144- jõust. 01.04.2003]

(5) Käesolevas seaduses suurõnnetuse ohuga ettevõtte ja ohtliku ettevõtte suhtes kohaldatavad nõuded ei laiene:

- 1) riigikaitsele käitistele;
- 2) käitistele, millest tulenev oht seisneb ioniseerivas kiirguses;
- 3) väljaspool käitist toimuvale ohtlike kemikaalide transpordile maanteel, raudteel, merel, siseveekogul ja õhus, kaasa arvatud laadimine ja vedu muudesse transpordivahenditesse ja neist välja dokkides, kaidel ja sorteerimisjaamades;
- 4) väljaspool käitist toimuvale ohtlike kemikaalide transpordile torujuhtmeid pidi, kaasa arvatud pumbajaamades;
- 5) kaevandustes ohtlike kemikaalide käitlemisele, välja arvatud keemilised ja termilised töötlemistoimingud ja protsessid, ning nendega kaasnevale ohtlike kemikaalide hoiustamisele;
- 6) maavarade uurimisele ja kaevandamisele avamerel;
- 7) prügilatele, välja arvatud töötlemisjäätmete ladestuskohad, sealhulgas nende valltiikidele ja -paisudele, mis sisaldavad ohtlike kemikaale.

[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 7. Pädev riigiasutus

(1) [Kehtetu -RT I 2009, 49, 331- jõust. 01.01.2010]

(2) Terviseamet on pädev riigiasutus, kelle ülesanded käesoleva seaduse kohaselt on:

[RT I 2009, 49, 331- jõust. 01.01.2010]

1) [kehtetu -RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

2) täita haldusülesandeid ja teha haldustoiminguid keelustatud ja rangelt piiratud käitlemisega kemikaale käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 689/2008 ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta (ELT L 204, 31.07.2008, lk 1–35) alusel;

[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

3) tagada mürgistusala teabe edastamine elanikkonnale ja meditsiinipersonalile ning täita ülesandeid CLP-määruse artikli 45 kohaselt;

[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

4) täita haldusfunktsioone ja teha haldustoiminguid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 648/2004 detergentide kohta (ELT L 104, 8.04.2004, lk 1–35) alusel;

5) täita REACH-määrusega liikmesriigi pädevale asutusele pandud ülesandeid ainete hindamise, REACH-määruse XV lisale vastavate toimikute koostamise ja muude asjakohaste haldusülesannete täitmise alal;

[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

6) aidata kaasa REACH-määruse kohaselt asutatud komiteede, foorumi ja nende töörühmade tegevusele ning teha koostööd Euroopa Komisjoni ja Euroopa Kemikaaliametiga;

7) täita riikliku kasutajatoe ülesandeid REACH-määruse artikli 124 kohaselt ja anda tootjatele, importijatele, allkasutajatele ja kõikidele teistele huvitatud isikutele nõu määrusest tulenevate ülesannete ja kohustuste täitmise kohta, eelkõige seoses ainete registreerimisega;

[RT I 2009, 12, 74- jõust. 27.02.2009]

8) täita CLP-määrusega liikmesriigi pädevale asutusele pandud ülesandeid ainete ühtlustatud klassifitseerimise ja märgistamise ettepanekute tegemisel ning muude asjakohaste haldusülesannete täitmisel;

[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

9) täita riikliku kasutajatoe ülesandeid CLP-määruse artikli 44 kohaselt ja anda huvitatud isikutele nõu CLP-määrusest tulenevate ülesannete ja kohustuste täitmise kohta;

[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

10) esitada Euroopa Kemikaaliametile aruanne ametlike kontrollide ning muude REACH-määruse ja CLP-määruse nõuete täitmise tagamise meetmete kohta;

[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

11) koordineerida järelevalvet REACH-määruse ja CLP-määruse nõuete täitmise üle.

[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

(3) [Kehtetu -RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(4) Päästeameti pädevuses on täita käesolevas seaduses sätestatud ülesandeid ohtlikes ja suurõnnetuse ohuga ettevõtetes õnnetuse ennetamise, avalikkuse teavitamise, õnnetuse tagajärgede hindamise ja õnnetuse korral päästetöö teostamise tagamise eesmärgil, osaleda oma pädevuse piires vastavasisulisel rahvusvahelisel koostöös ning vahetada teavet teiste riikide pädevate asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(5) Tehnilise Järelevalve Ameti pädevuses on täita käesolevas seaduses sätestatud ülesandeid ohtlike ja suurõnnetuse ohuga ettevõtete osas, osaleda oma pädevuse piires vastavasisulisel rahvusvahelisel koostöös ja vahetada teavet teiste riikide pädevate asutuste ning rahvusvaheliste organisatsioonidega.

[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 8. Kemikaaliohutuse Komisjon

(1) Vabariigi Valitsus moodustab valitsusasutuste esindajatest ja teistest asjatundjatest Kemikaaliohutuse Komisjoni.

(2) Kemikaaliohutuse Komisjoni ülesanded on:

1) analüüsida kemikaaliohutuse aktuaalseid probleeme Eesti Vabariigis ja Euroopa Liidus;

2) anda hinnanguid ning avaldada arvamust kemikaaliohutuse poliitika ja strateegiate kohta Eesti Vabariigis ja Euroopa Liidus;

3) teha valitsusasutustele ettepanekuid kemikaaliohutuse strateegiate väljatöötamiseks ja rakendamiseks;

4) anda hinnanguid kemikaaliohutust reguleerivate õigusaktide ja nende eelnõude kohta;

5) teha valdkonna eest vastutavale ministrile ettepanekuid kemikaaliohutuse uuringute läbiviimiseks, trükiste väljaandmiseks, koolituse korraldamiseks ning terminoloogia ühtlustamiseks;

6) vahetada teavet ja teha ettepanekuid erinevate institutsioonide tegevuse koordineerimiseks kemikaaliohutuse valdkonnas.

[RT I 2004, 75, 521- jõust. 19.11.2004]

2. peatükk

KEMIKAALIKÄITLUSE KORRALDUS

§ 9. [Kehtetu -RT I 2004, 75, 521- jõust. 19.11.2004]

§ 9¹. Hea laboritava

(1) Hea laboritava rakendatakse kõikide kemikaalide, sealhulgas ravimi ja veterinaarravimi, kosmeetikatoote, pestitsiidi, toidu lisaaine ja söödalisandi koostisse kuuluva aine tervise- ja keskkonnaohutuse mittekliinilisel uuringul eesmärgiga tagada head laboritava järgivates laborites saadud andmete usaldusväärsus ja võrreldavus ning vastastikune tunnustamine.

(2) Hea laboritava on kvaliteedisüsteem, mis käsitleb mittekliiniliste tervise- ja keskkonnaohutuse uuringute planeerimist, tegemist, kontrolli, dokumenteerimist, aruandlust ning dokumentatsiooni ja materjalide säilitamist.

(3) Mittekliiniline tervise- ja keskkonnaohutuse uuring (edaspidi *uuring*) on katse või katsete sari, mille käigus uuritakse ainet laboritingimustes või keskkonnas, et saada selle füüsikaliste ja keemiliste omaduste ning tervise- ja keskkonnaohtlikkuse kohta andmeid, mis on ette nähtud esitada asjaomastele asutustele kemikaalist johtuva riski hindamiseks ja juhtimiseks ning õigusaktide kehtestamiseks.

(4) Laborid, kellel on õigus teha uuringuid, peavad vastama hea laboritava nõuetele ning järgima uuringute tegemisel hea laboritava nõudeid ja korda, mis kehtestatakse [valdkonna eest vastutava ministrimäärusega](#).

(5) Valdkonna eest vastutav minister volitab halduskoostöö seaduse alusel sõlmitud halduslepinguga kvaliteedijuhtimise süsteemide hindamise alal rahvusvaheliselt tunnustatud asutuse tegutsema tervise- ja keskkonnaohutuse mittekliinilisi uuringuid tegevate laborite hea laboritava nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise asutusena (edaspidi *hea laboritava kontrollasutus*).

(6) Hea laboritava kontrollasutus peab oma tegevuses järgima hea laboritava nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise nõudeid ning korda, mis kehtestatakse [valdkonna eest vastutava ministrimäärusega](#).

(7) Hea laboritava kontrollasutus täidab järgmisi ülesandeid:

- 1) valmistab ette Eesti Vabariigis asuvate head laboritava järgivate laborite nõuetele vastavuse hindamise ja kontrollimise tegevuskava, mille kinnitab valdkonna eest vastutav minister;
- 2) hindab head laboritava järgivate laborite hea laboritava nõuetele vastavust ja annab hea laboritava järgimise kohta hea laboritava nõuetele vastavust tõendava kirjaliku tunnistuse (edaspidi *tunnistus*);
- 3) pärast laborile hea laboritava nõuetele vastavuse kohta tunnistuse andmist kontrollib vähemalt üks kord kahe kalendriaasta jooksul tunnistuse väljaandmisele järgnevast päevast arvates labori jätkuvat vastavust hea laboritava nõuetele;
- 4) teostab lisaks käesoleva lõike punktis 3 sätestatud korralisele kontrollile vajaduse korral head laboritava järgiva labori erakorralist kontrolli;
- 5) teavitab Sotsiaalministeeriumi kontrollimisel avastatud puudustest;
- 6) peatab tunnistuse kehtivuse või tunnistab tunnistuse kehtetuks, kui ta on kindlaks teinud, et labor rikub hea laboritava nõudeid;
- 7) esitab Sotsiaalministeeriumile aruande oma eelmise aasta tegevuse kohta hea laboritava valdkonnas jooksva aasta teise kuu lõpuks;
- 8) tagab hea laboritava nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise seonduva dokumentatsiooni säilimise arhiiviseaduses sätestatud nõuete kohaselt;
- 9) tagab kontrollimisel saadud ärisaladuse kaitse.

(8) Kui haldusleping lõpetatakse ühepoolselt või kui esineb muu põhjus, mis takistab käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud kontrollasutusel jätkata haldusülesande täitmist, korraldab haldusülesande edasise täitmise Sotsiaalministeerium.

(9) Haldusülesannete täitmisega seotud kulutused kaetakse riigieelarvest Sotsiaalministeeriumi kaudu, välja arvatud need kulud, mis kaasnevad uuringuid läbiviivate laborite hea laboritava nõuetele vastavuse vahetu hindamise ja tõendamise. Need hea laboritava kontrollasutuse kulud tasub see labor, kelle vastavust hea laboritava nõuetele hinnatakse ja tõendatakse.

[RT I 2006, 28, 209- jõust. 30.06.2006]

§ 10. Kemikaali ohtlikkuse määramine, riski hindamine ja klassifitseerimine

(1) Kemikaali ohtlikkust määratakse ja riski hinnatakse kemikaali füüsikaliste ja keemiliste omaduste ning selle tervise- ja keskkonnaohtlikkuse alusel.

(2) Kemikaali ohtlike omaduste määramiseks vajalikud katsed tehakse REACH-määruse artikli 13 nõuete ja komisjoni määruse (EÜ) nr 440/2008, millega kehtestatakse katsemeetodid vastavalt Euroopa Parlamendi ja

nõukogu määrusele (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) (ELT 142, 31.05.2008, lk 1–739), kohaselt. Segu tervise- ja keskkonnaohtlikkust määratakse ka konventsionaalse meetodiga.

[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

(3) [Kehtetu -RT I 2009, 12, 74- jõust. 27.02.2009]

(4) Kemikaale klassifitseeritakse neid iseloomustavate ohtlike omaduste järgi, hinnates nende kasutamisega kaasnevat riski.

(5) Euroopa Liidus ühtlustatud korras klassifitseeritud ohtlike keemiliste ainete loetelu koos vastavate klassifitseerimisandmetega ja märgistusega on esitatud CLP-määruse VI lisa 3. osas.

[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud CLP-määruse VI lisa 3. osas loetlemata ained klassifitseeritakse käesoleva seaduse § 4¹ lõikes 4 nimetatud valdkonna eest vastutava ministri määruse või CLP-määruse kohaselt.

[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(7) [Kehtetu -RT I 2009, 12, 74- jõust. 27.02.2009]

(8) [Kehtetu -RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(9) [Kehtetu -RT I 2009, 12, 74- jõust. 27.02.2009]

§ 11. Ohtlike kemikaalide käitlemise korraldus

(1) [Kehtetu -RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

1) [kehtetu -RT I 2004, 75, 521- jõust. 19.11.2004]

2) [kehtetu -RT I 2003, 23, 144- jõust. 01.04.2003]

3) [kehtetu -RT I 2009, 12, 74- jõust. 01.06.2009]

4) [kehtetu -RT I 2006, 28, 209- jõust. 30.06.2006]

(2) Valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatakse:

1) [kehtetu -RT I 2004, 75, 521- jõust. 19.11.2004]

2) nõuded kemikaali hoiukohale-, peale-, maha- ja ümberlaadimiskohale ning teistele kemikaali käitlemiseks vajalikele ehitistele, samuti erinõuded ammooniumnitraadi käitlemisele;

[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

3) lähtudes kemikaali ohtlikkusest, nõuded veovahendile;

4) kemikaali ohtlikkuse alammäär ja ohtliku kemikaali künniskogus ning suurõnnetuse ohuga ettevõtte ohtlikkuse kategooria ja ohtliku ettevõtte määratlemise kord;

5) ohutusnõuniku koolituse õppekava, kutseoskussenõuded ja koolitustunnistuse vorm.

(3) [Kehtetu -RT I 2003, 23, 144- jõust. 01.04.2003]

(4) Vabariigi Valitsusemäärusega kehtestatakse nõuded ohtliku ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte kohustuslikule dokumentatsioonile ja selle koostamisele ning avalikkusele edastatavale teabele ja õnnetusest teavitamisele.

[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(5) [Kehtetu -RT I 2004, 75, 521- jõust. 19.11.2004]

(6) [Kehtetu -RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(7) [Kehtetu -RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(8) [Kehtetu -RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(9) [Kehtetu -RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(10) [Kehtetu -RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 11¹. Piirang kõrge lämmastikusisaldusega ammooniumnitraadi transiidile

(1) Eesti tolliterritooriumile on lubatud transiidina tuua kõrge lämmastikusisaldusega ammooniumnitraati üksnes juhul, kui see vastab käesolevas paragrahvis sätestatud nõuetele.

(2) Kõrge lämmastikusisaldusega ammooniumnitraat on tahke ammooniumnitraat nii ainena kui ka segu koostises, mis sisaldab rohkem kui 28 massiprotsenti ammooniumnitraadipõhist lämmastikku.

[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

(3) Käesoleva paragrahvi nõudeid ei kohaldata lõhkematerjaliseaduse kohaselt lõhkematerjalina kasutatavale ammooniumnitraadile.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ammooniumnitraat peab olema läbinud detonatsioonikindluse katse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2003/2003 väetiste kohta (ELT L 304, 21.11.2003, lk 1–194) (edaspidi *väetisemäärus*) kohaselt.

(5) Detonatsioonikindluse katse peab olema tehtud ja katse läbimine hinnatud väetisemääruse III lisa asjakohaste sätete kohaselt ning sellisteks katseteks väetisemääruse kohaselt heakskiidetud laboratooriumis. Kui katse tehakse väljaspool Euroopa Ühendust, võib katse teha ja asjakohase dokumendi väljastada rahvusvaheliselt tunnustatud laboratoorium, mis on akrediteeritud väetisemääruses nimetatud nõuetega samaväärsete nõuete kohaselt.

(6) Detonatsioonikindlust tõendava dokumendi kehtivus on 180 kalendripäeva katse tegemise päevast arvates.

(7) Kauba valdaja peab esitama Maksu- ja Tolliametile detonatsioonikindluse katse läbimise kohta katse teinud laboratooriumi väljastatud asjakohase dokumendi või selle tõendatud koopia koos tollideklaratsiooniga piiripunktis.

(8) Koos detonatsioonikindlust tõendava dokumendiga peab kauba valdaja esitama Maksu- ja Tolliametile tootepartii identifitseerimist võimaldava dokumendi, milles on märgitud ammooniumnitraadipõhise lämmastiku sisaldus tootes, tootepartii kogus ja tootmise kuupäev ning muud asjakohased andmed tootepartii tuvastamiseks. [RT I 2009, 12, 74- jõust. 01.10.2009]

§ 12. [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 13. [Kehtetu -RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 13¹. Ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte kohustused

(1) Ohtlikke kemikaale käitlev isik määrab oma ettevõtte ohtlikkuse lähtuvalt käideldavate kemikaalide maksimaalsest võimalikust kogusest.

(2) Lähtuvalt ettevõtte ohtlikkusest, koostab isik järgmised dokumendid:

- 1) A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte puhul teabeleht, riskianalüüs, ohutusaruanne ja ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaan;
- 2) B-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte puhul teabeleht, riskianalüüs, ohutuse tagamise süsteemi kirjeldus ja ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaan;
- 3) ohtliku ettevõtte puhul teabeleht, riskianalüüs ja ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaan.

(3) Ohtlikus ettevõttes ja suurõnnetuse ohuga ettevõttes tuleb rakendada riskianalüüsis, ohutusaruandes, ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaanis ja ohutuse tagamise süsteemi kirjelduses kajastatud õnnetuste ennetamise ja õnnetuse korral kahjude kontrollimise meetmeid.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumendid tuleb hoida ajakohasena. Neid dokumente tuleb läbi vaadata ja vajaduse korral uuendada:

- 1) vähemalt iga viie aasta järel, sealhulgas ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaani vähemalt iga kolme aasta järel;
- 2) kui see on põhjendatud uute asjaolude tõttu, sealhulgas ettevõttes muudatuste tegemise tõttu, või
- 3) kui see on vajalik, võttes arvesse uusi ohutust käsitlevaid tehnilisi teadmisi, mis on saadud õnnetusi või õnnetuselähedasi juhtumeid ja ohtude hindamist käsitlevate teadmiste arengu analüüsimisel.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumendid tuleb kooskõlastada pädeva asutusega. Pädevaks asutuseks on:

- 1) teabelehe ja ohutuse tagamise süsteemi kirjelduse puhul Tehnilise Järelevalve Amet;
- 2) ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaani puhul Päästeamet; [RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]
- 3) riskianalüüsi ja ohutusaruande puhul Tehnilise Järelevalve Amet koostöös Päästeametiga. [RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumendid tuleb esitada kooskõlastamiseks mõistlikul ajal enne neis kajastatud muudatuste rakendamist, millega kaasneb suurõnnetuse oht või selle suurenemine. Dokumentide esitamisel tuleb eelistada nende elektroonilist esitamist.

(7) Tehnilise Järelevalve Amet ja Päästeamet kooskõlastavad dokumendi 60 tööpäeva jooksul dokumendi esitamise päevast arvates, erandina on teabelehe puhul see tähtaeg 14 tööpäeva. Tähtaega võib ühekordselt pikendada kuni 30 tööpäeva võrra. Kui dokumendi läbivaatamisel on selgunud vajadus korraldada keskkonnamõjude hindamine, võib kooskõlastamise tähtaega pikendada keskkonnamõjude hindamise aruande valmimiseni. Kooskõlastust ei loeta vaikumisi antuks. [RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(8) Kooskõlastamise käigus kontrollitakse esitatud dokumentide vastavust õigusaktides sätestatud nõuetele, sealhulgas kontrollitakse, kas:

- 1) ettevõtte ohtlikkus on õigesti määratud;
- 2) on kavandatud piisavaid abinõusid õnnetuse vältimiseks ning õnnetuse korral negatiivsete tagajärgede vähendamiseks;
- 3) ohtlikus või suurõnnetuse ohuga ettevõttes selliste muudatuste tegemisel, millega kaasneb suurõnnetuse oht või selle suurenemine, on arvestatud ümbruskonnale kaasnevaid riske ja nende riskide maandamiseks rakendatavate abinõude piisavust;
- 4) on vaja algatada keskkonnamõtjude hindamine vastavalt keskkonnamõtju hindamise ja keskkonna juhtimise seadusele.

(9) Pädevad asutused teevad oma ülesannete täitmisel koostööd, sealhulgas vahetavad informatsiooni käesolevas paragrahvis nimetatud dokumentide ja nende kooskõlastamise kohta. Teave kooskõlastatud teabelehest, ohutusaruandest, ohutuse tagamise süsteemi kirjeldusest, riskianalüüsisist ja ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaanist edastatakse ettevõtte asukohajärgse kohaliku omavalitsuse üksusele.

[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 13². Avalikkuse teavitamine

(1) Suurõnnetuse ohuga ettevõtte puhul teavitab ohtlikku kemikaali käitlev isik avalikkust ja ettevõttest lähtuva õnnetuse mõju piirkonda jääda võivaid isikuid ennetavalt ettevõttest lähtuvast ohust, ohutusabinõudest ja õnnetuse korral soovitatavatest käitumisjuhistest.

(2) Ohtlikus või suurõnnetuse ohuga ettevõttes toimuva õnnetuse korral teavitab ohtlikku kemikaali käitlev isik õnnetuse mõju piirkonda jäävaid isikuid kohe õnnetusest.

(3) Isik, kes käitab suurõnnetuse ohuga ettevõtet, teeb ohutusaruande kättesaadavaks sellega tutvuda soovivatele isikutele. Kui ohutusaruanne sisaldab ärisaladust, delikaatseid isikuandmeid või julgeoleku seisukohalt olulisi andmeid, koostab isik vajaduse korral ohutusaruandest versiooni, millest nimetatud andmed on välja jäetud. Selline ohutusaruande versioon esitatakse ka Tehnilise Järelevalve Ametile.

(4) Kui ohtliku kemikaali käitlemisel kavandatava muudatusega kaasneks suurõnnetuse ohu teke või selle oluline suurenemine, tagatakse läbi keskkonnamõtjude hindamise avalikkusele ja kohalikule omavalitsusele võimalus muudatuse kohta enne selle rakendamist arvamust avaldada.

[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 13³. Suurõnnetuse ohuga ettevõtte käitaja vastutuskindlustus

(1) Isikul, kes käitab suurõnnetuse ohuga ettevõtet (edaspidi *kindlustusvõtja*), peab selles ettevõttes kemikaali käitlemisest kolmandale isikule (edaspidi *kahjustatud isik*) tekkida võiva lepinguvälise ja õigusvastase kahju hüvitamiseks olema vastutuskindlustus.

(2) Vastutuskindlustusleping peab vastama järgmistele tingimustele:

- 1) kindlustusleping on sõlmitud kindlustusandjaga, kellel on õigus kindlustada Eestis asuvat kindlustusrisiki;
- 2) kindlustusleping katab vähemalt otsese varalise kahju ning tervise kahjustamise, kehavigastuse tekitamise ja surma põhjustamise korral ka saamata jäänud tulu, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti;
- 3) kindlustusjuhtum on kindlustusvõtja vastutusel toimuv kemikaali käitlemisega seotud ootamatu sündmus, mis tuleneb käideldava kemikaali omadustest ja mille tagajärjel on kahjustatud isikule tekitatud käesoleva lõike punktis 2 nimetatud kahju.

(3) Kindlustusvõtja peab valima kindlustussumma, mis on mõistlik, arvestades kemikaalide käitamisega seotud tegevuskohta, kemikaalide kogust ja käitlemise viisi, tegevuse ja sellest tuleneda võivate kahjustuste ulatust ning muid asjaolusid. Kindlustussumma peab olema piisav, et katta vähemalt käesoleva paragrahvi lõike 2 punktiga 2 hõlmatud nõuded. Kindlustussumma ei tohi olla väiksem kui 400 000 eurot.

(4) Käesoleva seaduse alusel sõlmitud vastutuskindlustusleping ei pea katma kahju, mis tekkis:

- 1) kindlustusvõtja poolt keskkonna kvaliteedi halvendamisest, välja arvatud esmaste päästetoimingutega seotud mõistlikud kulutused esmase kahju likvideerimiseks ja kahju suurenemise ärahoidmiseks;
- 2) kindlustusvõtja valduses olevale varale;
- 3) kahjustatud isiku valduses oleva puudusega toote tõttu, mille puhul kohaldatakse võlaõigusseaduse § 1061 sätteid;
- 4) kindlustusjuhtumi tagajärjel, mille kahjustatud isik põhjustas tahtlikult.

(5) Kindlustusandjal on õigus keelduda vastutuskindlustuslepingu sõlmimisest, kui kindlustusvõtja keeldub esitamast riskianalüüsi ja muid kindlustusandja poolt kindlustusrisiki hindamiseks vajalikuks peetavaid asjaolusid tuvastada võimaldavaid tõendeid.

[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 13⁴. Loakohustus

(1) Ohtlikus ettevõttes ja suurõnnetuse ohuga ettevõttes võib kemikaali käidelda üksnes tegevusloa alusel.

[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(2) Käesoleva seaduse kohane tegevusluba ei ole nõutav, kui ohtlikke kemikaale käideldakse tööstusheite seaduse alusel väljastatud keskkonnamõjude või lõhkematerjaliseaduse alusel väljastatud lõhkematerjalitehase või lõhkematerjalilao käitamisloa alusel. See ei välista käesolevast seadusest tulenevaid muid kohustusi.

[RT I, 16.05.2013, 1- jõust. 01.06.2013]

§ 13⁵. Tegevusloa taotlemine

(1) Tegevusloa saamiseks tuleb esitada Tehnilise Järelevalve Ametile taotlus. Taotluses esitatakse:

- 1) taotleja nimi ja kontaktandmed;
- 2) taotluse esitamise kuupäev ja taotleja allkiri;
- 3) käesoleva seaduse § 13¹ lõikes 2 nimetatud dokumendid.

(2) Tegevusloa taotluse läbivaatamise eest tuleb tasuda riigilõiv.

(3) Tegevusloa taotluse lahendab Tehnilise Järelevalve Amet tegevusloa andmise või andmisest keeldumisega. Tegevusloa taotluse läbivaatamise tähtaeg on 60 tööpäeva kõigi nõutud dokumentide laekumise päevast arvates. Taotluse läbivaatamise tähtaega võib ühekordselt pikendada kuni 30 tööpäeva võrra. Kui tegevusloa taotluse läbivaatamisel on selgunud vajadus korraldada keskkonnamõjude hindamine, võib taotluse läbivaatamise tähtaega pikendada keskkonnamõjude hindamise aruande valmimiseni. Tegevusluba ei loeta vaikumisi antuks.

(4) Tehnilise Järelevalve Amet edastab riskianalüüsi ja ohutusaruande ning ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaani Päästeametile. Päästeamet koostab riskianalüüsi ja ohutusaruande ning ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaani või jätab need põhjendatult koostööstamata 30 tööpäeva jooksul nimetatud dokumentide saamisest arvates. Seda tähtaega võib ühekordselt pikendada kuni 30 tööpäeva võrra. Kui dokumendi läbivaatamisel on selgunud vajadus korraldada keskkonnamõjude hindamine, võib koostööstamise tähtaega pikendada keskkonnamõjude hindamise aruande valmimiseni. Koostööstamist ei loeta vaikumisi antuks.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(5) Koostööstamisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 13¹ sätestatud nõudeid.

(6) [Kehtetu -RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

(7) [Kehtetu -RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

§ 13⁶. Tegevusloa kontrolliesi

Isikule antakse tegevusluba, kui taotluse läbivaatamisel on tuvastatud, et tegevusloa taotlusega hõlmatud kavandatud ohtliku või suurõnnetuse ohuga ettevõtte käitamine on, arvestades ettevõtte ümbruskonda, ettevõttest lähtuvat ohtu ja selle realiseerumise tõenäosust võimalik ning kui:

- 1) käesoleva seaduse § 13¹ lõikes 2 nimetatud dokumendid vastavad nõuetele;
- 2) suurõnnetuse ohuga ettevõtte rajamisel või ohtlikus või suurõnnetuse ohuga ettevõttes selliste muudatuste tegemisel, millega kaasneb suurõnnetuse oht või selle suurenemine, on arvestatud ümbruskonnale kaasnevaid riske ja nende riskide maandamiseks on rakendatud piisavad abinõud.

[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 13⁷. Tegevusloa kehtivuse peatamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Tegevusloa kehtetuks tunnistamise aluse ilmnemisel võib Tehnilise Järelevalve Amet, arvestades asjaolude kaalukust, peatada ajutiselt tegevusloa kehtivuse. Tegevusloa kehtivus peatatakse kuni selle aluseks olnud põhjuse äralangemiseni.

(2) Tehnilise Järelevalve Amet võib, arvestades asjaolude kaalukust, tegevusloa kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) isik on esitanud valeandmeid;
- 2) isik on korduvalt või oluliselt rikkunud ohutusnõudeid ning tekitanud sellega reaalse õnnetuse ohtu;
- 3) isiku tegevus ettevõttes ei vasta enam tegevusloa väljastamise aluseks olnud dokumentides kirjeldatule ning selle tegevusega on ohud ilmselgelt suurenenud ja isik ei ole muutunud tegevusest ettenähtud ajal ja korras teavitatud;
- 4) isik on tekitanud tegevusloaga lubatud tegevusega avalikule huvile olulise kahju või ohtu, mis ei eksisteerinud või ei olnud teada tegevusloa andmise ajal ja mis kaalub üles isiku huvi tegevust jätkata ning mida ei ole võimalik kõrvaldada tegevusloa muutmisega.

[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 13⁸. Tegevusloa kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise tagajärjed

(1) Tegevusloa kehtivuse peatamise või kehtetuks tunnistamise korral peab isik, kes vastutab ettevõttes kemikaali käitlemise eest, tagama ettevõtte ohutuse. Kemikaali käitlemist võib jätkata üksnes ulatuses, mis on vajalik ohutuse tagamiseks.

(2) Kui tegevusloa peatamise aluseks olnud asjaolu ei ole tegevusloa kehtivuse peatamise tähtaja jooksul kõrvaldatud või ära langenud, tunnistab Tehnilise Järelevalve Amet tegevusloa kehtetuks.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud nõude täitmiseks võib Tehnilise Järelevalve Amet rakendada asendustäitmist asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 14. Erinõuded maakasutuse planeerimisel ja ehitiste projekteerimisel

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus arvestab suurõnnetuse ohuga ettevõttest lähtuvate riskidega üld- ja detailplaneeringute koostamisel ja kehtestamisel ning ehituslubade väljastamisel. Seejuures tuleb:

1) kindlaks teha ettevõtte, kus suurõnnetuste tõenäosus või nende tagajärgede raskus võib suurendada nende ettevõtete asukoha läheduse tõttu teistele ohtlikele või suurõnnetuse ohuga ettevõtetele;

2) arvestada olemasolevate ettevõtete läheduses paiknevaid hooneid ja rajatisi, nagu liiklusmagistraalid, rahvarohked paigad ja elamurajoonid, kui nende paigutus võib suurendada suurõnnetuse riski või nende tagajärgede raskust;

3) suurõnnetuse riski või selle tagajärgede raskuse suurenemisel tagada avalikkuse teavitamine.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus esitab Päästeametile kooskõlastamiseks üldplaneeringu ja detailplaneeringu ning ehitusprojekti heakskiitmiseks:

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

1) uue suurõnnetuse ohuga ettevõtte asukoha valikul;

2) olemasoleva suurõnnetuse ohuga ettevõtte tegevuse laiendamisel või tootmise suurendamisel;

3) suurõnnetuse ohuga ettevõtte ohualasse jääva maa-ala planeerimisel või sinna ehitise kavandamisel.

(3) Päästeamet toob käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhtude hindamisel oma vastuses kohaliku omavalitsuse üksusele välja järgmised asjaolud:

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

1) kas kavandatav planeering või ehitus suurendab suurõnnetuse riski või selle tagajärgede raskust;

2) suurõnnetuse riski või selle tagajärgede raskuse suurenemisel tuuakse välja ohualasse jääv piirkond;

3) kas ettevõtte õnnetuste ennetamiseks kavandatud meetmed on piisavad;

4) kas enne planeeringu kinnitamist või ehitusloa väljastamist peab ettevõtja kohaliku omavalitsusele ja Päästeametile esitama lisainformatsiooni;

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

5) Päästeameti soovitusel suurõnnetuse riskide maandamise ja muude asjaolude kohta.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 15. Tingimused kemikaali käitlemiseks

(1) Kemikaali käitleja on kohustatud:

1) kemikaali käitlemisel rakendama vajalikke abinõusid kemikaalidest tuleneda võiva kahju vältimiseks, arvestades kemikaali kogust ja ohtlikkust;

2) pidama käideldavate ohtlike kemikaalide arvestust, säilitama arvestusdokumente 10 aastat;

3) [kehtetu -RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

4) [kehtetu -RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

5) viivitamatult teavitama Päästeameti, Tehnilise Järelevalve Ameti ja valla või linna omavalitsust reostusest või õnnetusest.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

6) [kehtetu -RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud kemikaalide arvestus peab näitama iga kemikaali koguse liikumist ettevõttes selle soetamisest kuni töötlemiseni, väljastamiseni või kahjutustamiseni.

(3) [Kehtetu -RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

(3¹) Kui kemikaali käitleja tegevuse hulka kuulub ohtliku kemikaali autovedu, raudteevedu, siseveeteede vedu või sellega seotud ohtlike kemikaalide pakkimine, laadimine, täitmine või mahalaadimine, peab käitleja määrama ohutusnõuniku, kes vastutab sellise tegevusega inimestele, varale või keskkonnale kaasnevate ohtude ärahoidmise eest ja tunneb ohutust tagavaid tegevusi ja protseduure. Ohutusnõunik peab läbima ohutusnõuniku koolituskursuse ja sooritama vastava eksami.

(4) [Kehtetu -RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(4¹) Ohtlike segusid turustavad importijad ja allkasutajad peavad enne segu turustamise alustamist Eesti Vabariigis esitama Terviseametile CLP-määruse artikli 45 kohase teabe, mida kasutatakse mürgistusjuhtumite

ennetus- ja ravimeetmete väljatöötamise ning rakendamise eesmärgil. Samal eesmärgil peab detergentide turustamise eest vastutav isik esitama Terviseametile Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 648/2004 detergentide kohta artikli 9 punktis 3 nimetatud teabe.
[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

(5) [Kehtetu -RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

(6) [Kehtetu -RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(7) Tegevuse lõpetamise korral vastutab ettevõtja tema valduses oleva kemikaali ohutuse eest kuni selle üleandmiseni uuele valdajale, kellele laienevad käesoleva seaduse nõuded kemikaali vastuvõtmise hetkest.
[RT I 2006, 28, 209- jõust. 30.06.2006]

§ 16. Kemikaali hoidmise ja omandamise piirang

(1) Kui füüsiline isik ei ole registreeritud äriregistrisse ettevõtjana, tohib ta omandada ja hoida vaid jaemüügis olevaid kemikaale.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kemikaalide hoidmine ja käitlemine ei tohi põhjustada ohtu hoidjale ja käitlejale, kaasinimestele, varale või keskkonnale.

(3) [Kehtetu -RT I 2006, 28, 209- jõust. 30.06.2006]

3. peatükk OHUTUSNÕUDED

§ 17. Põhilised ohutusnõuded

(1) Kemikaali käitlejal peab olema vajalik teave kemikaali füüsikaliste ja keemiliste omaduste, ohtlikkuse, ohutusnõuete ja kahjutustamise kohta.

(2) Kemikaali käitleja peab järgima kemikaali käitlemise kohta kehtestatud ohutusnõudeid. Ettevõtja on kohustatud looma ettevõttes tingimused ohutusnõuete järgimiseks.

(3) Ohtliku kemikaali käitlemisega tegelevate isikute kvalifikatsioon peab eeldama:

- 1) käideldava kemikaali omaduste tundmist vastavalt käitlemisviisile;
- 2) oskust identifitseerida kemikaali ohtlikkust selle ohutuskardi, pakendil oleva märgistuse ja muu teabe alusel;
- 3) kemikaali käitlemisega seotud ohtude tundmist;
- 4) õnnetuse korral esmaste pääste- ja abivahendite praktilise kasutamise ja esmaabi andmise oskust;
- 5) ohutustehniliste, tervise- ja keskkonnakaitseliste võtete tundmist.

(4) Ettevõtja teenistuses olevate ohtliku kemikaali käitlemisega tegelevate isikute kvalifikatsiooni eest vastutab ettevõtja.

(5) Kemikaalist johtuva reostuse korral peab käitleja kõrvaldama reostuse, likvideerima reostuse põhjuse, teavitama keskkonnajärelevalve asutust ja hüvitama tekitatud kahju.

§ 18. Kemikaali pakendile ja märgistusele esitatavad nõuded

(1) Ohtliku kemikaali pakend peab olema kemikaali ohutu käitlemise tagamiseks nõuetekohaselt märgistatud ja pakendist kemikaali lekke vältimiseks vastupidav.

(2) Ohtliku kemikaali müügi pakend ja selle märgistus peavad vastama käesoleva seaduse § 4¹ lõike 4 alusel kehtestatud õigusakti või CLP-määruse nõuetele. REACH-määruse kohaselt registreeritud ainete puhul tuleb arvestada nimetatud määruse artiklite 12 ja 13 kohaldamisel saadud teavet.
[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(2¹) Ohtliku kemikaali veopakend ja selle märgistus peavad vastama raudteel, maanteel, veeteel ja õhus veetavate ohtlike kaupade pakendamise ja märgistamise rahvusvahelistele nõuetele. Kui kemikaali veetakse müügi pakendis, peab see olema märgistatud nii ohtlike kaupade rahvusvahelistele vedudele kui ka müügi pakendile kehtestatud nõuete kohaselt.

(3) Kui kemikaali pakend või teave kemikaali kohta ei võimalda seda ohutult käidelda, kõrvaldatakse kemikaal omaniku algatusel ja kulul käitlusest vastavalt jäätmeseadusele.

(4) Kemikaali jaemüük võib toimuda ainult suletud ja nõuetekohaselt märgistatud originaalpakendis või selleks ettenähtud seadmetega.

[RT I 2006, 28, 209- jõust. 30.06.2006]

(5) Turustamiseks ettenähtud kemikaali märgistus peab olema eestikeelne. Erandina on lubatud saaja nõusolekul tarnida teaduslikus uurimis- või arendustegevuses kasutajale kemikaali, mille märgistus on mõnes muus saajale arusaadavas keeles ja vastab CLP-määruse nõuetele.

[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

§ 19. Kemikaali ohutuskaart

[Kehtetu -RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

4. peatükk KEMIKAALIST TEAVITAMINE

[Kehtetu -RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

§ 20.–§ 22. [Kehtetud -RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

5. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 23. [Kehtetu -RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 23¹. Riiklik järelevalve

(1) Riiklikku järelevalvet ainetele, segudele, neid sisaldavatele toodetele ning nende käitlemisele käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu asjakohaste määruste nõuete täitmise üle teevad järgmised korrakaitseorganid vastavalt oma pädevusele:

1) Tehnilise Järelevalve Amet – ohtliku ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte tegevusele käesolevast seadusest tulenevate kemikaali arvestuse pidamise ja tegevusloa kontrolliesemesse kuuluvate nõuete ning vastutuskindlustuse nõude täitmise üle;

2) Päästeamet – ohtliku ja suurõnnetuse ohuga ettevõttes õnnetuse ärahoidmise ja võimalike õnnetuste tagajärgede leevendamise ning avalikkuse teavitamise üle;

3) Tööinspeksioon – REACH- ja CLP-määrusega aine ja segu allkasutajale esitatud nõuete ning ainele, segule ja tootele esitatud nõuete täitmise üle allkasutaja juures; töötervishoiu- ja tööohutuse nõuete täitmise üle kemikaale käitlevates ettevõtetes ning ohtlike kemikaalide arvestuse üle;

4) Keskkonnainspeksioon – REACH-määrusega kehtestatud ainete registreeringu ja autoriseeringu nõude, kemikaali ohutuskardi ja selles esitatud kokkupuutesenaariumide järgimise ning keskkonnaohtlikkuse seisukohast esitatud piirangute järgimise üle; CLP-määruse kohaste märgistus- ja pakendamise nõuete täitmise ning keskkonnale ohtlike kemikaalide käitlemise muude asjakohaste nõuete täitmise üle oma valdkonna järelevalve objektidel;

5) Tarbijakaitseamet – REACH- ja CLP-määrusega aine ja segu märgistamisele ning pakendamisele esitatud nõuete täitmise üle jaemüügis, REACH-määruse XVII lisaga ainete, segude ja toodete turustamisele ja kasutamisele esitatud piirangute täitmise üle jaemüügis ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 648/2004 detergendi turustamiseks esitatud nõuete täitmise üle jaemüügis;

6) Terviseamet – REACH- ja CLP-määrusega aine ja segu tootjale, importijale ning toodete valmistajale esitatud kohustuste ja nõuete ning ainele, segule ja tootele esitatud nõuete täitmise üle nende valmistaja ja importija juures; Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 648/2004 detergendi turustamisele esitatud nõuete täitmise üle; Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 689/2008 eksportijatele ja importijatele kehtestatud kohustuste täitmise ja imporditud kemikaali kasutuse kategooria ja kasutusala üle ning ohtlike kemikaalide arvestuse üle;

7) Sotsiaalministeerium – käesoleva seaduse § 9¹ lõigetes 5 ja 6 nimetatud haldusülesannete täitmise üle.

(2) Maksu- ja Tolliamet kontrollib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 689/2008 artikli 17 kohaselt nimetatud määruse I lisas loetletud kemikaalide ekspordile ja impordile ning V lisas loetletud kemikaalide ekspordile esitatud nõuete täitmist ja käesoleva seaduse §-s 11¹ nimetatud ammoniumnitraadi detonatsioonikindlust tõendavat dokumenti.

(3) REACH- ja CLP-määruse nõuete täitmise üle järelevalvet tegevad korrakaitseorganid esitavad Terviseametile tema nõudel REACH-määruse artiklis 117 ettenähtud aruande koostamiseks artiklis 127 nõutud andmed ning andmed CLP-määruse artiklis 46 nõutud aruande koostamiseks.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 23². Riikliku järelevalve erimeetmed

Korraldusorgan võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve tegemiseks kohaldada korraldusorganite seaduse §-des 30, 31, 32, 45, 49, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korraldusorganite seaduses sätestatud alusel ja korras.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 23³. Riikliku järelevalve erisused

Maksu- ja Tolliamet kontrollib kemikaalide ja neid sisaldavate toodete ühenduse turule sisenemisel kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnustatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93, 3. jao nõuetega REACH-määruse kohase registreeringu või autoriseeringu olemasolu ning nimetatud määruse XVII lisa kohaselt turustamiseks keelatud ainete, segude ja toodete impordi.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 23⁴. Vahetu sunni kasutamine

Keskonnainspeksiioonil on lubatud kasutada füüsilist jõudu korraldusorganite seaduses sätestatud alusel ja korras.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 23⁵. Sunniraha määr

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 32 000 eurot.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 24. Järelevalve

[Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

5¹. peatükk VASTUTUS

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 24¹. Ohtlike kemikaalide arvestamise nõuete rikkumine

(1) Ohtlike kemikaalide arvestamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2600 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 24². Kemikaalide käitlemis- ja ohutusnõuete rikkumine

[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

(1) Käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud määrustes sätestatud kemikaalide käitlemis- ja ohutusnõuete, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 648/2004 kehtestatud detergentide ja nendes kasutatavate pindaktiivsete ainete turule laskmise nõuete ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 689/2008 ohtlike kemikaalide ekspordile ja impordile kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

§ 24³. [Kehtetu -RT I 2009, 12, 74- jõust. 27.02.2009]

§ 24⁴. REACH-määrusega kehtestatud nõuete rikkumine

(1) REACH-määrusega kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 23 000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 24⁵. [Kehtetu -RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 24⁶. Ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte tegevusele kehtestatud nõuete rikkumine

(1) Ohtliku ettevõtte või suurõnnetuse ohuga ettevõtte tegevusele kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 24⁷. Kemikaali klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise nõuete rikkumine

(1) CLP-määrusest tulenevate kemikaali klassifitseerimise, märgistamise või pakendamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 8400 eurot.
[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 24⁸. Menetlus

(1) Käesolevas peatükis sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja vääртеomenetluse seadustiku sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 24¹, 24², 24⁴ ja 24⁷ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja oma pädevuse piires on:

- 1) Tööinspeksioon;
- 2) Keskkonnainspeksioon;
- 3) Tarbijakaitseamet;
- 4) Terviseamet.

[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

(3) Käesoleva seaduse §-des 24¹ ja 24⁶ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Tehnilise Järelevalve Amet.

(4) Käesoleva seaduse §-s 24⁶ sätestatud vääртеo kohtuväline menetleja on Päästeamet.
[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(5) Käesoleva seaduse §-s 24² sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja oma pädevuse piires on Maksu- ja Tolliamet.
[RT I, 17.04.2013, 1- jõust. 27.04.2013]

§ 24⁹. Üleminekusätted

(1) Isik, kelle majandustegevus hõlmab suurõnnetuse ohuga ettevõtte käitamist, viib oma vastutuskindlustuslepingu käesoleva seadusega kooskõlla 2011. aasta 1. detsembriks.

(2) Tehnilise Järelevalve Amet vormistab Päästeameti poolt 2010. aasta 31. detsembri seisuga suurõnnetuse ohuga ettevõtete nimekirja kantud ja käesolevast seadusest tulenevatele nõuetele vastavale isikule suurõnnetuse ohuga ettevõtte tegevusloa hiljemalt 2012. aasta 1. jaanuariks. Käesoleva seaduse kohast tegevusluba ei vormistata, kui ettevõtte suhtes on olemas kehtiv keskkonnakompleksluba või lõhkematerjalitehase või lõhkematerjalilao käitamisluba. Käesoleva lõike alusel vormistatava loa eest riigilõivu ei võeta.

(3) Ohtlike ettevõtete puhul vormistatakse tegevusluba hiljemalt 2015. aasta 1. jaanuariks. Käesoleva seaduse kohast tegevusluba ei vormistata, kui ettevõtte suhtes on olemas kehtiv keskkonnakompleksluba või lõhkematerjalitehase või lõhkematerjalilao käitamisluba.
[RT I, 30.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

6. peatükk

RAKENDUSSÄTTED

§ 25. Seaduse jõustumine

(1) Käesoleva seaduse § 15 lõike 1 punkt 3, §-d 18, 20 ja 21 rakenduvad kahe aasta möödudes käesoleva seaduse jõustumisest.

(2) Käesoleva seaduse § 19 lõige 4 jõustub 2006. aasta 1. mail.
[RT I 2004, 75, 521- jõust. 19.11.2004]

(3) Käesoleva seaduse § 11¹ jõustub 2009. aasta 1. oktoobril.
[RT I 2009, 12, 74- jõust. 27.02.2009]

¹ Nõukogu direktiiv 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 196, 16.08.1967, lk 1–98); nõukogu direktiiv 92/32/EMÜ, millega seitsmendat korda muudetakse nõukogu direktiivi 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 154, 5.06.1992, lk 1–29); komisjoni direktiiv 98/73/EÜ, millega kohandatakse kahekümne neljandat korda tehnika arenguga nõukogu direktiivi 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 305, 16.11.1998, lk 1–181); komisjoni direktiiv 98/98/EÜ, millega kohandatakse kahekümne viiendat korda tehnika arenguga nõukogu direktiivi 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 355, 30.12.1998, lk 1–624); komisjoni direktiiv 2000/32/EÜ, millega kohandatakse kahekümne kuuendat korda tehnika arenguga nõukogu direktiivi 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 136, 8.06.2000, lk 1–89); komisjoni direktiiv 2001/59/EÜ, millega kahekümne kaheksandat korda kohandatakse tehnika arenguga nõukogu direktiivi 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 225, 21.08.2001, lk 1–333); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 1999/45/EÜ ohtlike preparaatide klassifitseerimist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 200, 30.07.1999, lk 1–68); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/10/EÜ, mis käsitleb keemiliste ainete katsete tegemisel heade laboritavade põhimõtete rakendamist ja nende rakendamise tõendamist puudutavate õigusnormide ühtlustamist (ELT L 50, 20.02.2004, lk 44–59); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/9/EÜ heade laboritavade inspekteerimise ja kontrollimise kohta (ELT L 50, 20.02.2004, lk 28–43); nõukogu direktiiv 96/82/EÜ ohtlike ainete seotud suurõnnetuste ohu ohjeldamise kohta (EÜT L 10, 14.01.1997, lk 13–33); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/105/EÜ, millega muudetakse direktiivi 96/82/EÜ ohtlike ainete seotud suurõnnetuste ohu ohjeldamise kohta (ELT L 345, 31.12.2003, lk 97–105); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/121/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta, et kohendada seda määrusega (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur (ELT L 396, 30.12.2006, lk 851–857), viimati parandatud (ELT L 136, 29.05.2007, lk 281–282).
[RT I 2009, 12, 74- jõust. 27.02.2009]